

Kirjoitustaito ja Kirjallisuus

Kirj. John P. Suomela D. C.

KIRJOITUSTAIDON JA kirjallisuuden kehityshistoria on mieltäkiinnittävä ja sangen valaiseva todiste ihmiskunnan kehitysprosessista. Jokainen askel kehityksessä synnytti uusia käsitteitä... Ja jokainen uusi käsite edisti uutta kehitystasetta. Ihmeellisin sattuma alkukäimisen erkaantumisessa toisten eläinkuntajäsenten kehitystasosta oli se, että hän havaitsi aseiden käytön. Se avasi hänelle suurempia ravinnon saannin mahdollisuuksia, kuin myöskin tehden hänet kykeneväksi puolustamaan itseään vaaroja uhkaavassa ympäristössään. Aseesta, mitä esivanhempamme käyttivät metsästyksessä ja itsepuolustuksessa, myöhemmin kehittyi työase, minkä avulla he alkoivat luoda ympäristöönsä itselleen edullisemmaksi. Aseen ja työaseen sivuilmionä on kirjoitustaidon kehitys. Sitä mukaa, kuin työase kehittyi, avartui myöskin ympäristökäsite, ja niin alkoi eri havaintojen, käsitteiden ja taitojen muistitun merkitseminen luoden pohjan nykyajan kirjallisuudelle.

KUINKA IHMINEN OPPI PUHUMAAN.

Aikojen kuluessa alkoi ihminen jäljittelemään luonnossa syntyviä kuin myöskin eläinten ääniä. Max Muller "bow vow" teoriassaan kertoo, "ihminen alussa jäljitteli eläinten ja luonnon synnyttämiä ääniä, kuten: surista ja hyrrätä on luontainen ääni. Rapsuttaa ja läiskyyttää on hyvä jäljennös veden tippumisesta ja aaltojen liikkeistä rantaääräitä vastaan." Kielellämme on sangen suuri määrä luontaisia äännejäljennöksiä. Esim. ähkyä, aivastaa, äristä, hyristä, huuhuta, huutaa, humista, huohata, honottaa, kuorsata, karjua, kolista, kiljua, lorista, murista, nurista, nuuskia, parkua, röhkiä, viheltää, vinkua, voihtia, sihistä, suhista, yskää, ulista, ulvoa, j. n. e.

Aikojen kuluessa kehittyi näistä luonnossa syntyvien äänien jäljittelemisäänteistä ihmisten kesken heidän puhekielensä. Alkuaasteisheimokuntakaudella, puuttuen kirjoitustaitoa, tulkitsivat heimon vanhimmat havaintonsa ja esi-isiltään perityt tiedot ja ohjeet ryhmän nuoremmille jäsenille muististaan. Ja siten kaikki tietoisuus sen ajan yhteiskunnassa kulkeutui suusta suuhun, sukupolvesta sukupolveen, niiden joukossa syntyen nuo monet ihmeelliset kertomukset ja sadut. Näistä kuuluisia ovat: kalevala, beowulf, homer, ja monet muut legendat.

KIRJOITUSTAI

Metsästäysheimokuntien asuessa eristettynä toisistaan kehittyi heidän puhekielensä, ympäristösuhteista riippuvaisena, ryhmäkieleksi ja niinollen yksi ryhmä oli kykenemätön ymmärtämään toisen ryhmän tai heimon kieltä. Heimojen joutuessa kosketukseen keskenään joko sodassa tai kaupan käynnissä, olivat he pakotetut ilmaisemaan ajatuksensa yhteisellä, kaikille hyvin ymmärrettävällä tavalla kuten vartalon, käsien kuin myöskin kasvojen eri liikkeitä ja eleitä, on vieläkin sangen suurella määrällä käytännössä keskuudessamme. Me pudistamme päätämme kieltämisen merkiksi ja nyökätämme päätämme myöntämisen merkiksi. Me terveh-

dimme toisiamme osoittaen sillä tuttavuuden tai ystävyuden tunnetta. Ja joskus puistamme nyrkkiämme toisen silmien edessä, mikä ilmaisee terävämmin henkilön motiivin, kuin kaunein kieliopillinen lause. Usein matkimme juutalaisia, sivistyksessä alemmalla asteella olevia, kauppiaita. Joku aika sitten sattui tätä asiaa valaiseva tapaus. Eräs juutalainen tuotiin, käsiraudoissa, oikeuden eteen. Tuomarin häneltä kysyessä syyn ja seurausten vaiheita, pysyi juutalainen mykkänä. Viimein tuomari kysyi häneltä, että miksi hän ei vastaa tehtyihin kysymyksiin? Juutalainen vastasi, että "hän ei voi, sillä hänen kädet ovat raudoissa."

Ensimmäiset merkkikielenmerkit, mahdollisesti, syntyivät silloin kuin ryhmän jäsenet olivat metsästysretkellä ja he jättivät merkkejä joko maahan, puihin, kiviin — ilmaisemaan ryhmän toisille jäsenille joko saaliin tai väijyvän pedon majailupaikasta. Myöskin ryhmien välisissä taisteluilissa hävinneen ryhmän jäsenet, anoen armoa voittajansa edessä, olivat pakotetut käyttämään kaikkia mahdollisia ilmaisuvälineitä. He tekivät antautumisen merkkejä käsiensä ja vartalonsa eri asennoilla, kuin myöskin kasvojensa eleillä, mitkä olivat molemmille heimoille hyvin tunnettuja ja ymmärrettäviä. Näitä merkkejä piirrettiin rauhansopimukseksi ja säilytettiin muistossa. Tämä, käsien liikkeitä ajatusten ilmaisuvälineenä käyttäminen, on vieläkin sangen suuresti käytännössä, varsinkin vähempi sivistyneiden kansojen keskuudessa. Jokaiselle meistä on hyvin tunnettua nuo Amerikan indiaanien monet käsimerkkikielet.

Heimoyhteiskuntien suuretessa — elintapojen ja ravinnon hankinnan monistuessa — kaupankäynnissä toisen heimon kanssa — heimon päällikön pitäessä lukua heimonsa jäsenten lukumäärästä ja hänelle tulevasta verosta j. n. e. — synnytti sivuuttamattoman tarpeen yhden tai toisenlaisesta merkkikielestä — kirjanpidosta. Ja niin alkoi syntyä monenlaisia eri merkkisysteemiä. Niiden joukossa huomiota herättävin on solmunauha (knotted cord)

järjestelmä. Tämä solmunauha systeemi oli käytännössä Indiassa, Tibetissä, Japanissa, Kiinassa j. n. e.

Kaikkien ihmeellisin niistä on Peruvian solmunauha (Quipu) systeemi. C. F. Keary kuvaa tuota Peruvian merkkikieltä, "Historian Alku" (Dawn of History) kirjassa. "Quipu'ssa," järjestetty kansan luvun ja omaisuuden rekisterikirjaksi, käsittää eri värillisiä nauhoja, riippuen kimpun päänauhasta, missä miesten luku on merkitty, niin jokaisesta kaupungista kuin myöskin kylästä. Näistä nauhoista riippuu pienempiä nauhoja, edustaan miesleskiä. Ja epäilemättä naislesket ja vanhat-piiat omasivat omat nauhakimppunsa, mitkä olivat järjestetyt naisille. Yksi solmu merkitsi kymmenen, kaksinkertainen solmu merkitsi sata; kaksi solmua vieretysten kaksikymmentä ja kaksi kaksinkertaista solmua vieretysten merkitsi kaksisataa j. n. e. Solmujen asento tai kohta, kuin myöskin solmun muoto nauhassa, oli sangen tärkeä. Jokainen asia, henkilö, ryhmä ja omaisuus omasivat täten omat paikkansa ja muotonsa "quipu'ssa." Näitä solmunauha järjestelmiä oli vielä käytännössä kaikissa itäisessä Tyynenmeren monilukuisissa saaristoissa siihen aikaan kuin ensimmäiset kauppalivat saapuivat niiden rannikoille. Yksi, huomiota herättävin, oli hawaiiilaisten kehittämä muistikirja järjestelmä (Mnemonic record) tai niin kutsuttu "Verokirja." Se sisälsi 2400 jalkaa pitkän köyden, missä maan jokaisella piirillä oli oma suhteellinen osansa. Ja jokainen osa edusti verojen keräjäjän tarkan merkinnän — solmujen, pohjukoiden, värien ja erilaisten tupsujen avulla. Täten hän piti tarkan kirjanpidon itsekin henkilökohtaisesta omaisuudesta ja kiinteistöstä.

Heimoyhteiskuntien kehittyessä, kehittyi yksilöllinen nerokkuus, kyky kuvitella tai haaveilla — kyky piirtää tai kuvata ympäristön eri ilmiöt — ja niin syntyi ensimmäiset kirjain-"aakkoset" — kuvakirjoitus. Tämä kuvakirjoitus edustaa ihmisen tai eläimen liikettä — erilaisia liikkeitä, kuin myöskin lepoa — tai luonnon eri ilmiöitä: tuulta, lämpöä, kylmää j. n. e. Tämä ollen käytännössä, Egyptissä, Hittitissä, Crtanssa, Meksikossa, Kiinassa j.n.e.

Cro-magnards ja aurnignacians, ihmeelliset kansan heimot, jotka asuivat Ranskassa ja Espanjassa noin 20,000—30,000 vuotta sitten, omasivat sangen korkealle kehittyneen kuvien piirustamistaidon. Muutamia vuosia sitten löydetty muinaisjätteet, luolien seinin piirretyt eläinten kuvat, osoittavat heidän olleen kykenevämpiä siihen kuin tämänpäivän ihmiset.

Alkuperäinen kiinankieli, ku-wan, minkä he perivät Babuloniasta, tarkoittaa kuvakirjoitusta. Tässä muutamia esimerkkejä siitä nerokkaasta — kuvakirjoituksen luokittelusta — kiinalaisten taidosta.

1. *Luonnolliset esineet ja ilmiöt*: aurinko, kuu, mäki, laakso, kallio, luola, erämaa, kenttä, sade, tuuli, ilta, yö, aika j. n. e.
2. *Kasvitieteelliset ja geologilliset*: vehnä, ruis, puut, vilja, viina, suola, metalli, kivi, helmet, maa j. n. e.

3. *Eläinkunnalliset oliot*: ihminen (sisältäen ruumiin eri osat: pää, tukka, parta, kasvot, silmät, suu, hampaat, kädet j. n. e.), isä, äiti, nainen, lapsi, hevonen, koira, lammas, härkä, sika, tiikeri, peura, dragoni j. n. e.

4. *Taloussesineitä*: veitsi, lusikka, tuoli, kuppi, pöytä j. n. e.

5. *Toimintaa edustavia*: nähdä, syödä, koskea, kävellä, puhua, tappa, paeta, mennä sisälle maajaan, taistella, lentää j. n. e.

6. *Laatua edustavia*: pieni, korkea, matala, solakka, neliö, valkoinen, taivaansininen, häijy, arvoton j. n. e.

Tästä kirjoituskielestä sittemmin muunnostellen yksinkertaisemmaksi — kuin myöskin sotkien Indiassa kehittyneiden eri järjestelmien kanssa — kehittyi nykyinen kiinankieli, mikä käsittää 600 alkukirjainta ja joista 214 on luokitattava, määrittäjäjä (radicals). Kiinankieli ei sisällä erityisiä sijamuotoja, persoonamuotoja, eikä aikamuotoja, mutta sijoitellen noista monilukuisista alkutekijöistä "radikaalien" kanssa eri muotoihin, muodostuu tuo neljäkymmentätuhatta sanaa käsittävä kiinalainen sanavarasto. Tämän yhteydessä sopii mainita, että tänäpäivänä Kiinan hallituksen kirjapainossa julkaistaan suurin vuosittainen kirjateos koko maailmassa.

Tätä teosta leviää noin 6,000,000 kappaletta vuosittain ja se sisältää kalenteritiedot, yleiset lait, uskonnon säännöt, yleiset terveydenohjeet j. n. e.

Summeriaanit ovat, nykyisen tiedomme mukaan, kirjoitustaidon alkutekijöitä. He aikojen kuluessa kehittivät kuvakirjoituksesta yksinkertaisemman nuolenpääkirjoituksen. Tämä järjestelmä tuli käytäntöön Akkadiassa, Assyriassa, Mittitiassa, Kaldeassa, Elametessa ja Persiassa, kuin myöskin Babuloniassa. Babuloniasta löydettyjen kirjateosten — käännettynä tämänpäivän kielille, ikä ollen yli kymmenentuhannen vuoden — antamat tiedot paljastavat meille sen ajan sangen korkean kulttuurikehityksen.

KIRJALLISUUDEN KEHITYS.

Nuolenpääkirjoituksen kehittyessä sangen korkealle toisissa maissa, kuten Babuloniassa ja Persiassa, kuin samalla toisten heimojen keskuudessa (Semitic heimoja), kehittyi yksinkertaisempia merkinantoja, joista kuuluisin on "aakkosjärjestelmä," missä jokaisella kirjaimella oli aina ääni ja tarkoitustavatavassa — mistä sittemmin periytyi kreikkalaiset, kuin myöskin roomalaiset kirjainmerkit. Roomalaiset kirjainmerkit tulen myöhemmin käytäntöön melkein kaisissa sivistysmaissa.

Entisajan tutkimukset osoittavat, että Egyptissä oli sangen korkea kulttuuri jo vuosituhsia ennen meidän ajanlaskumme alkua. Noin 350 e. Kr. persialaisten hyökätessä Egyptiin, ulhosivat he nuo kuuluisat foenikialaiset tempellit, yliopistot ja mahavat kirjastot. Persialaisten valtakunnan kukoustuskaudella, noin 300 e. Kr., tuossa entisajan ihme- maassa, Perseopolis kaupungissa, kuuluisassa taitteen ja kehityksen keskuksessa, sijaitsi jättiläis-pilareilla varustetut taiderakennukset — kirjasto-

ja taidesalit, missä säilytettiin kaiverrukset, kuva-veistokset, koristeteokset ja kirjastot.

Myöskin Perseopolis kaupungissa oli mahtavat kirjapainot. Pyöriivien rulleihin kaiverrettujen kirjainten ja kuvioiden avulla voitiin nopeasti monistaa tarvittavien kirjateosten lukumäärää, siten tyydyttäen kasvavaa kirjallisuuden tarvetta tai kysyntää. Ja niin kehittyi heidän kuuluisat ja suuret kirjastonsa, mitkä ovat olleet suurena lähtökohdana ympäristön tai toisten maiden, niin kirjallisuuden, tietojen kuin taiteittenkin avartumiselle.

Toinen suuri entisajan kehityksen keskipiste sijaitsi Alexandriassa, Egyptissä; maan pääkaupunki, kuin myöskin koko tunnetun sivistysmaailman keskusta — "metropolitan." Kuningas Ptolemy Soter'in, v. 298 e. Kr., perustama kirjasto paisui 700,000 nidosta käsittäväksi kirjastoksi. Mutta vähän myöhemmin roomalaisten hyökätessä Alexandriaan, ja Caesarin laivaston palaessa Alexandrian satamassa, joutui myöskin tuo kuuluisa kaupunki mahtavine kirjastoineen ja taide-teoksineen tuhon omaksi. Senjälkeen Mark Antoni, Rooman armeijan komentaja, voitettuaan kuningas Eumennin armeijan ja ryöstettyänsä heidän kalleuksensa ja kirjastonsa, kuljetti tuon kirjaston Alexandriaan. Ja noin 300 vuotta myöhemmin Alexandriassa kukoisti jälleen 500,000 nidosta käsittävä kirjasto. Mutta seitsemännellä vuosisadalla arabialaisten hyökätessä maahan, tuhosivat he tuon kuuluisan kirjaston jälleen — polttaen jokaisen nidoksen. Samoin myöskin joutui (vähän myöhemmin) suuri Tripolin kirjasto, "maailman pelastajien," (kristiretkeläisten) uhriksi. Roomalaisten kootessa suuret taide- ja kirjallisuus-arteet voitetuiltaan kansoilta, kuin myöskin omien Rooman oppineiden kirjoittamat teokset, muodostui suuret tiedon aarrevaratot Roomaan. Mutta barbaarien hyökätessä pohjoisesta, joutui suurin osa Rooman taiteesta ja kirjallisuudesta heidän tuottamansa tuhon uhriksi.

Sopii tämän yhteydessä mainita vielä korkeamman sivistyskauden hävittävästä voimista. Kuidennellatoista vuosisadalla espanjalaisten valloittaessa Meksikon, tapasivat he siellä sangen korkealle kehittyneen heimokunnan, azecs heimon, jonka kehitys oli paljon korkeammalla kuin valloittajien, espanjalaisten. Diaz Historiassaan "De La Conquests" mainitsee, että sotilaat, jotka olivat kulkeneet ympäri tunnetun maailman, olleet Konstantinopolissa, Roomassa, Aasian maissa j. n. e. kertoivat, että he eivät olleet nähneet missään niin suuria kauppatoreja, niin hyvin järjestettyä ja hyvää järjestyksen pitoa, ja niin täynnä ihmisiä, kuin Azecs'issa. Mutta espanjalaisten, verta himoitsevien villien, miekan edessä tuhoutui tuo tämän mantereen entisajan sivistyksen ja kulttuurin kehto. Cardinaali Xinenes'in (uskollinen paavin aseenkantaja) johtaen kokkorovion pitoa, poltettiin azecs'ilaisen kirjaston 80,000 nidosta Granada'n yleisellä torilla.

Kreikkalaiset, ollen kauppaikäyvää kansaa, tulivat kosketukseen Indian kulttuurin kanssa jo pal-

Foeni- kian kirjain	Kreikkalainen kirjainsto	Italialaisen kirjai- miston kehitys.			
		Pelaa- kian	Etrus- kian	Alku- Latina	Rooman
Α	Α	Α	Α	Α	Α
Β	Β	Β	Β	Β	Β
Γ	Γ	Δ	Δ	Δ	Δ
Δ	Δ	Ε	Ε	Ε	Ε
Ε	Ε	Ζ	Ζ	Ζ	Ζ
Ζ	Ζ	Η	Η	Η	Η
Η	Η	Θ	Θ	Θ	Θ
Θ	Θ	Ι	Ι	Ι	Ι
Ι	Ι	Κ	Κ	Κ	Κ
Κ	Κ	Λ	Λ	Λ	Λ
Λ	Λ	Μ	Μ	Μ	Μ
Μ	Μ	Ν	Ν	Ν	Ν
Ν	Ν	Ξ	Ξ	Ξ	Ξ
Ξ	Ξ	Ο	Ο	Ο	Ο
Ο	Ο	Π	Π	Π	Π
Π	Π	Ρ	Ρ	Ρ	Ρ
Ρ	Ρ	Σ	Σ	Σ	Σ
Σ	Σ	Τ	Τ	Τ	Τ
Τ	Τ	Υ	Υ	Υ	Υ
Υ	Υ	Φ	Φ	Φ	Φ
Φ	Φ	Χ	Χ	Χ	Χ

Kirjainten kehityshistoriaa osoittava taulukko.

jon ennen suurta kreikkalais-persialaista sotaa. Viidennellä vuosisadalla persialaiset, Dariuksen ja Xerxessin johdolla, hyökkäsivät Kreikan kimppuun. Kreikkalaiset suoriutuivat voittajana. Persiassa ollen korkea kulttuuri ja kreikkalaiset näin ollen tulivat kosketukseen sen taiteiden ja kirjallisuuden kanssa. Mitä he oppivat persialaisilta, ilmenee Aristotle'in lausunnosta, "että he ovat ylpeitä heidän (persialaisten) saavutuksista." Ja hän sanoo (Politics, 1341), "että persian sotien jälkeen he edistyivät tarmokkaammin toiminoissaan, ja että he ottivat kaiken tiedon käytettäväkseen ja siten avarsivat käsitteitään ja opinnoitaan."

Turkkilaisten valloittaessa Konstantinopoli vuonna 1453, pakenivat siellä olevat kreikkalaiset oppineet; toiset Roomaan, toiset siirtyivät aina Saksaan ja Englantiin saakka. Täten kreikkalaisten oppineet levittivät silloisen maailman kulttuurikeskustan — kreikkalaisen sivistyksen — länsi-Euroopan maihin. Vähän myöhemmin, v. 1471, oli Collognessa jo käytännössä ensimmäinen europalainen kirjapaino, (Saksalaisen Gutenbergin keksimä) v. 1455. Ja vuonna 1476 William Coxtton, englantilainen kirjailija, perusti ensimmäisen kirjapainon Lontooseen, Englannissa. Nyt seurasi voimakas, hyökyäallon tapainen liike — renainssanssi liike — kaikilla opintojen ja taiteiden aloilla. Ja niin barbarismin ja tietämättömyyden aaveusvat alkoivat kadota. Tuon useita vuosisatoja kestäneen synkän keskiajan — kristinuskon voimakkaimman

hallituskauden — suurten taikauskosten ja legendojen palvelusajan täytyi vähitellen antautua. Tieteen ja taiteen kohotessa, alkoi Euroopan kansakunnat nopean kehityskaudensa. Seurasi muutamia vuosisatoja ankara kamppailu tieteen ja kirkonoppien välillä — monen tiedemiehen uhraten elämänsä vankiloissa tai polttorovioilla, taistellussaan harhakäsitteitä vastaan.

Vuonna 1858 ilmestyi ensimmäinen "Marxin Taloustieteen" oppikirja, mikä loi uuden pohjan taloustieteen käsitteille. Vuonna 1809 syntyi Charles Robert Darwin, tieteellisen kehitysoopin luoja, joka antoi viimeisen kuolinniskun entisille harhakäsitteille.

Samassa suhteessa kuin kirjallisuus — tietoisuus ympäristöstä — lisääntyi, myöskin työase kehittyi. Ihmiskunta täten kohosi askel askeleelta korkeammalle — valloittaen luonnon voimia ja asettaen ne palvelemaan itseään. Hän asetti luonnon voimat koneiden vauhtipyörien kampeihin ja siten itse vapautui monesta rasittavasta työstä. Täten hän teki mahdolliseksi sukunsa lisääntymisen ja ympäristönsä muunnostelemisen itselleen suotuisammaksi.

YLEISKATSAUS.

On sängen mielenkiintoista kuvitella kirjoitustaidon kehitystä. Tuota monivaiheista kirjainmerkien kehittymisprosessia, mikä oli heimojen välisen kuin myöskin niiden sisäisten — alati kasvavien — moninaistuvien — tarpeiden tyydyttämistulos. Ensimmäinen askel, mikä siirsi ihmisen korkeammalle toisia eläinkunnan jäseniä, tapahtui silloin kuin hän oppi tulkitsemaan ajatuksiaan puhekielen avulla, ja seuraava askel oli kuin hän alkoi tuoda näyttämölle henkisiä kykyjään — kuvaamalla — piirtäen ympärillensä olevia olioita, liikkeitä, kuin myöskin kuvannollisia käsitteitensä, siten synnyttään ensimmäiset "aakkoset." Tuon kirjoitustaidon oppiminen käsittää lukemattomien sukupolvien historiallisen kulttuurityön, minkä eteen esi-isämme parhaat taiteilijat uhrasivat koko elämänsä — työskennellen Aasian palmujen ja tammien varjostoissa — sukupolvi sukupolven perästä — vuosituhat vuosituhanen perästä — yksinkertaistuttaen ja yksinkertaistuttaen eri merkintämuotoja. Hyvin harva meistä koskaan tulee ajatelleeksi noita — niin vähäpätöisiltä näyttäviä — kirjainmerkkeä ja niiden historiaa. Me emme tule havainneeksi, että miksi juuri määrätynlainen lause synnyttää määrätynlaisen ajatuksen; miksi muutamat sanat, lauseissa, voivat synnyttää surun tunteen ja nuo samat sanat asetettuna toiseen asentoon, ilmaista iloa — tyydytystä luovan tunteen? Ja vielä toisessa asennossa, ne kuohuttavat parhaasta ystävästä katkerimman vihämiehen. Eikö juuri siksi, että

nuo kirjaimet ovat koko ihmiskehityksen tunteiden — psykoloogisten, kuvittelujen ja muiden eri vivahdusten polttopisteistä ja pisteistä kehittyneet. Ne ovat kehittyneet ihmiskunnan monivaiheisista kokemuksista — taisteluissaan olemassa olonsa puolesta — iloitessaan saaliin runsaudelle — kärsiessään katovuosien synnyttämistä puutteista j. n. e. Eikö juuri tämän — psykoloogillisen — ilmiön avulla — tänäpäivänä, kuten ennenkin, osa itsekustakin yhteiskunnasta, ole urjuuttanut toista kansan osaa. Eikö juuri tämän avulla osa ihmiskunnasta ole opetettu ajattelemaan, että hänen täytyy aina olla orja? Eikö juuri tämän ilmiön avulla ole uskonnot — epätieteelliset käsitteet — vain voineet rehoittaa?

Ihmiskunta, taistellussaan olemassaolonsa säilyttämiseksi, on valloittanut yhden esteen toisen perästä. Esim. ajatusten vaihdon tyydyttämiseksi, hän kehitti puhekielen. Tarve merkitä kokemuksensa ja ajatuksensa muistiin, niin itselleen kuin tulevaa sukupolveakin varten, kehitti kirjoitustaidon. Muodostaaksensa ympäristöä itselleen edullisemmaksi, ihminen kehitti työaseen. Hän kutoi itselleen vaatteet ja rakensi asunnon tarkoituksessa suojella itseään kylmyydeltä. Sukunsa kun suureni ja ravinnon saanti väheni, niin hän kehitti maanviljelyksen ja karjanhoidon. Siirtyäksensä nopeasti paikasta toiseen ja kuljettaaksensa ruokatarpeita ja muita tavaroita hän rakensi rautatiet. Valtamerien yli nopeasti ja turvallisesti päästäksensä hän rakensi jättiläislaivat. Tarpeitten kysynnän suuretessa hän rakensi jättiläismäiset teollisuuslaitokset. Tarkoituksella olla tiedonvaihdossa toisten, kaukana asuvien, ihmisten kanssa hän rakensi puhelin-, sähkölennätin- ja langattoman sähkölennätinsysteemin. Jatkaaksensa toimintansa aikaa hän kehitti sähkövalon j. n. e.

Kaikkien näiden suuremmissa saavutusten johtolankana on ollut kirjoitustaidon kehitys. Kaikki kokemukset ja käsitteet täten siirtyen sukupolvelta sukupolvelle — jokainen lisäten kokemuksensa yhteiseen, kansakuntien aarrevarastoon — kävi vain mahdolliseksi saavuttaa tämänpäivän korkea kulttuuri — jättiläisteollisuus yhteiskuntamuoto. Ihmiskunnan edistyessä yhä edelleen — valloittaen uusia voittoja luonnosta — voitokkaampana kuin koskaan ennen, muunnostuu ympäristö sille ja sen jälkeläisille yhä edullisemmaksi. Nuo jättiläismäiset kirjastomme ja tämänpäivän kirjapainot, levittävät tietoisuutta jokaisen yksilön ulottuville. Tietoisuus olemassaolosta — käsitys ympäristösuhteista — on voima, joka murtaa ihmiskuntakerrosten luokkakahleet — kohottaen koko ihmiskunnan palvelemaan yhtä — kaikkivoipaa — maailmankaikkeuden hallitsijaa — työtä. — Tieto on voimaa.

